

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

Галенюк М.Р.

Шановний Мирон Ростиславович!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука у Комітеті з питань правоохоронної діяльності розглянуто електронну петицію щодо необхідності, на Вашу думку, повернення органам прокуратури повноважень загального нагляду.

Інформуємо, що електронна петиція, адресована Верховній Раді України, яка не набрала в установленій законом тримісячний строк необхідну кількість підписів на її підтримку (2 підписів при необхідних 25000), відповідно до статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» розглядається як звернення громадян згідно з цим Законом.

Також, в межах компетенції повідомляємо, що Законом України «Про прокуратуру» (далі - Закон), який набув чинності 25 квітня 2015 року, було скасовано прокурорський нагляд за додержанням і застосуванням законів (так званий «загальний нагляд»), який не властивий органам прокуратури у демократично розвинених державах.

Одночасно, Законом були внесені зміни й до Закону України «Про звернення громадян», яким скасовано статтю 29 Закону, відповідно до якої нагляд за дотриманням законодавства про звернення громадян здійснювався Генеральним прокурором України та підпорядкованими йому прокурорами.

Разом з тим, відповідно до чинних законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про місцеве самоврядування в Україні» різні органи державної чи місцевої влади мають повноваження здійснювати державний нагляд (контроль) у відповідних сферах, розглядати по суті скарги, заяви і пропозиції громадян та вживати всіх необхідних заходів для їхнього розв'язання; консультувати громадян з відповідних питань та подавати до суду позови.

Зокрема, якщо особа вважає, що порушені її права, то вона безперешкодно має право звернутися до органів місцевої влади із відповідною заявою (скаргою) та вимагати здійснення ними наглядових чи контрольних функцій.

При цьому, звернення може бути усним (викладеним громадянином і записаним посадовою особою на особистому прийомі) чи письмовим. Звернення громадян розглядаються і вирішуються в термін не більше одного місяця від дня

їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше 15 днів від дня їх отримання. Органи державної влади розглядають звернення громадян, не стягуючи плати.

Крім того, статтею 59 Конституції України та Законом України «Про безоплатну правову допомогу» кожному гарантується право на правову допомогу, що повністю або частково надається за рахунок коштів держбюджету, місцевих бюджетів та інших джерел. Суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги є органи виконавчої влади чи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи приватного права, спеціалізовані установи.

Центральною координуючою установою у сфері надання безоплатної правової допомоги є Координаційний центр з надання правової допомоги. Окрім Центру та його територіальних відділень, безоплатну вторинну правову допомогу надають також адвокати, яких включено до Реєстру адвокатів. У структурі територіальних управлінь юстиції створені та діють громадські приймальні, які існують в більшості областей України. Як правило, вони знаходяться у приміщеннях обласних державних адміністрацій.

Правова допомога надається всім категоріям населення. Тобто, існуюча система безоплатної правової допомоги певною мірою є заміною прокурорського нагляду.

Разом з тим, громадяни можуть звертатися і до органів прокуратури, якщо порушуються права неповнолітніх, недієздатних або обмежено дієздатних. Відповідно до приписів статті 23 Закону прокурор може як за власною ініціативою, так і за зверненням громадян представляти інтереси таких осіб у суді, якщо законні представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси таких осіб, не здійснюють або неналежним чином здійснюють їх захист.

Захист порушених прав громадян здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Уповноважений приймає звернення громадян, незалежно від місця їх перебування та розглядає звернення щодо відносин, які виникають між заявником та органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами.

Звернення подаються Уповноваженому у письмовій формі протягом року після виявлення порушення прав та свобод людини і громадянина. За наявності виняткових обставин цей строк може бути продовжений.

Звертаємо увагу, що статтею 55 Конституції України передбачено захист прав і свобод людини і громадянина у суді. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Громадянин після звернення до відповідних органів державної влади не втрачає свого права на звернення до суду.

З повагою

Голова Комітету

Д. Монастирський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/12-2020/179453 від 08.10.2020

